РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 13 (56)
Частина II

Заснований в 1996 році

Рівне − 2016

ББК 74.20
О - 59
УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379
Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13 (56). Частина ІІ. — Рівне: РДГУ, 2016. — 154 с.

Збірник наукових праць підготовлено за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Становлення і розвиток особистості людини як суб'єкта власного життя» (до 70-ліття з дня народження С.Пальчевського), організованої Управлінням освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, Рівненським державним гуманітарним університетом і Рівненським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти 10-11 березня 2016 року та містить статті з питань акмеологічного підходу в становленні й розвитку майбутнього фахівця та навчально-виховного простору інноваційної освіти.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, вихователів та вчителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).
Заступник головного редактора:
Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);
Безкоровайна Ольга Володимирівна − доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Воробйов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Войтович Ігор Станіславович − доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);
Карпенчук Світлана Григорівна –доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Малафіїк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Петренко Оксана Борисівна − доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Руденко Володимир Миколайович − доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);
Сверлюк Ярослав Васильович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 31.03.2016 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: *33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет*

ISBN 966 — 7281 — 10 — 5. © Рівненський державний гуманітарний університет, 2016

L.V. DENUSYUK, N.R. DANILOVA. INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE IN NON-LANGUAGE SPECIALTIES IN THE UNIVERSITIES

The summary. *The article deals with the concepts of innovative techniques and internet- resources. A short description of innovative techniques in the process of English teaching is given. It is presented the actual question characteristics of innovative technologies and Internet resources.*

Key words: *Innovative technologies, educational process, thinking development, internet resources, interactivity.*

Рекомендовано до друку.
Д-р пед. наук, проф. О.В. Безкоровайна.

Одержано редакцією 01.03.2016 р.

УДК: 378. 937 + 378. 05 +378. 03

Н.Л. СИДОРЧУК

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ: РЕФЛЕКСИВНА ПАРАДИГМА

Резюме. *У статті здійснено теоретичний аналіз концептуальних основ підготовки майбутніх фахівців у ВНЗ та обґрунтування рефлексивної парадигми професійної підготовки майбутніх інженерів-будівельників.*

Ключові слова: *професійна підготовка майбутніх інженерів-будівельників, особистісний та професійний розвиток майбутніх фахівців, рефлексивна парадигма.*

Постановка проблеми. Соціальні перетворення та інноваційний шлях розвитку української економіки зумовлюють зміни освітніх пріоритетів, виникнення нових парадигм й цінностей, що вимагає якісного оновлення підготовки інженерних кадрів. З урахуванням вимог держави, що відображено в Конституції України, законах України „Про освіту”, „Про вищу освіту”, положень Болонської декларації Євросоюзу, актуалізуються завдання становлення особистості кваліфікованих, конкурентоспроможних на світовому ринку праці фахівців, готових до професійного зростання й самовдосконалення. Сучасний розвиток вищої освіти та професійна підготовка майбутніх фахівців передбачає задоволення не лише суспільних, але й особистісних запитів, що зумовило актуалізацію рефлексивних засад освіти, перегляд ідей і цілей сучасної освіти з позицій особистісно зорієнтованого, культурологічного, системно-діяльнісного, інтегративного та компетентісного підходів. Здобуття вищої освіти в сучасному світі виступає передумовою для подальшого вдосконалення і саморозвитку особистості, її спрямованості на освіту впродовж життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У багатьох наукових доробках розкрито теоретичні позиції щодо особливостей підготовки, встановленню єдності та взаємозв’язків особистісного і професійного розвитку майбутніх інженерів (В. Андронов, Г. Атанов, С. Дичківський, Г. Єльникова, О. Коваленко, М. Лазарєв, Е. Лузик, Ю. Нагірний, В. Ройлян, О. Романовський, А. Шевченко, П. Яковишин та ін.).

Метою статті виступив теоретичний аналіз концептуальних основ підготовки майбутніх фахівців у ВНЗ та обґрунтування рефлексивної парадигми професійної підготовки майбутніх інженерів-будівельників.

Виклад основного матеріалу. Науковці наголошують на необхідності подальшого збагачення гуманістичних засад сучасної освіти (К. Абульханова-Славська, В. Андрющенко, Б. Ананьєв, О. Асмолов, Г. Балл, І. Бех, І. Зязюн, І. Кремень, О. Леонтьєв, С. Максименко, В. Петровський та ін.), пріоритетності освіченості, моральності та духовності, що вимагає пошуку нових стратегій навчання у напрямі персоніфікації підготовки майбутніх фахівців; розробки відповідних педагогічних технологій та ефективних методів здійснення навчального процесу. Зміщення пріоритетів навчально-виховного процесу вищої технічної школи від знаннєвого до особистісно орієнтованого актуалізує потреби: формування необхідної і достатньої системи знань студентів задля повноцінного оволодіння ними основами професійної діяльності (знань про цілі, способи, засоби, умови, аналіз та оцінку результатів професійної діяльності і т. ін.); ефективного поєднання формування теоретичних знань студентів з їхніми практичними потребами, розвитком мотиваційно-ціннісної сфери особистості майбутніх фахівців; ефективного застосування теоретичних знань для розв’язання практичних завдань у ході вивчення навчальних дисциплін та виробничої практики; створення можливостей для подальшого професійно-особистісного саморозвитку.

Дослідники проблем вищої технічної школи (С. Дичковський, З. Донець, Г. Козлакова, І. Луцька, Ю. Мальований, А. Попова, О. Уваркіна, Ю. Юрченко та ін.) поряд із професійною підготовкою обстоюють необхідність культурологічної підготовки, оскільки культурологічні знання виступають як ціннісно-орієнтовною основою вибору. відповідальності і творчого начала у професійної діяльності, а випускники технічних ВНЗ є не тільки людьми з вищою освітою, але й представниками технічної інтелігенції. Досягнення цієї мети визначає завдання вищого технічного закладу щодо створення умов для розвитку особистості, формування загальної та професійної культури, творчої індивідуальності студентів. У доробках

© Н.Л. Сидорчук, 2016

науковців (В. Гриньова, І. Ісаєв, Н. Крилова, Я. Черньонков та ін.) процес формування професійної культури розглядається з позицій цілісного професійного становлення особистості професіонала та формування його загальної культури, сукупності фізичних, інтелектуальних, моральних якостей, професійних знань і вмінь. Практичне втілення принципу культуровідповідності в освіті зумовлює постановку та реалізацію освітніх цілей і завдань із гуманітаризації навчально-виховного процесу та використання для їх досягнення адекватних педагогічних засобів.

Згідно системно-діяльнісного підходу навчальний процес постає як єдина функціональна, а не предметна система, що обумовлює планування й побудову чіткої ієрархії цілей, необхідних знань і умінь. Виразною ознакою сучасної науки є представлення системної організації знань про предмет у його логіці й структурі. Відповідно системний спосіб подання навчального предмета обіймає не тільки зміст, але й способи структурування інформації, засоби її засвоєння, розвитку і виховання студентів. Такий підхід дозволяє зосередитися на системній організації навчального процесу із заданими цілями, що можуть бути описані й визначені, тобто технологізовані. Усе це забезпечує цілісне розуміння моделі професійної діяльності, значущість кожної окремої навчальної дисципліни у процесі професійного становлення.

Інтегративні процеси, як атрибутивна ознака, сприяють забезпеченню цілісності наукового і прикладного знання, а також синтезу суміжних наук, набувають особливого значення в умовах інформаційного перевантаження змісту сучасної освіти (О. Абдулліна, І. Богданова, А. Гуревич, В. Журавльов, А. Піскунов, Г. Троцко та ін.). Реалізація інтегративного підходу передбачає узгодженість змісту навчальних дисциплін з кінцевими цілями навчання, які визначаються як уміння студентами всебічно використовувати апарат кожної дисципліни як методологічні, теоретичні і технологічні засоби розв’язання навчально-професійних задач; обґрунтування критеріїв відбору змісту, що передбачають формування навчальних предметів не лише як основ наук чи галузей знань, а як проблемних дидактичних блоків [2]. Поряд з тим інтеграція знань детермінує формування продуктивного мислення, як-от: глибини − інтегровані знання дають змогу глибше осягнути внутрішні зв’язки та властивості об'єкта, явища чи процесу; гнучкості − процес пошуку розв'язання проблеми ґрунтується на інтеграції знань з різних предметів і методів різних наук; стійкості − орієнтація на раніше засвоєні способи дій; усвідомленості – розгортання свідомого пізнавального процесу, умови, за яких одні знання забезпечують можливість уточнити, зрозуміти й засвоїти інші здобуті знання [8].

Компетентнісний підхід у системі підготовки майбутніх фахівців вимагає зміщення акцентів із засвоєння визначених державними стандартами знань, умінь і навичок на формування здатності практично діяти, самостійно приймати ефективні рішення, застосовувати сучасні технології в усіх сферах суспільного життя, а також використовувати навички безперервної самоосвіти та рефлексії. Компетентністний підхід, згідно О. Лебедєва, постає як сукупність загальних принципів визначення цілей освіти, відбору її змісту, організації навчального процесу та оцінки освітніх результатів [7]. Проте у сучасних наукових доробках відсутній одностайний підхід та властива термінологічна невизначеність у розгляді «професійної компетентності», а наукові уявлення щодо структури, змісту та класифікації ключових компетентностей (В. Бондар, А. Дубасенюк, І. Зеєр, І. Зимня, В. Семиченко, І. Подласий та ін.) складають одне з найбільш дискусійних питань компетентністно орієнтованого підходу. У загальному вигляді «професійна компетентність» постає як інтегральна особистісно-професійна характеристика фахівця, що включає сукупність професійних знань, умінь і навичок та особистісних якостей, які дозволяють фахівцю кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати професійні функції та ефективно вирішувати професійні завдання, спрямовані на досягнення професійних стандартів.

Професійна підготовка, як синонім «професійної освіти», на думку С. Гончаренка, є невід′ємною складовою освітньої системи, а її зміст включає поглиблене засвоєння наукових основ і технології обраного виду праці, розвиток спеціальних практичних навичок і вмінь, формування особистісних якостей, важливих для роботи в певній сфері людської діяльності [1].

Зауважимо, що у психолого-педагогічній літературі склалися різні підходи щодо дефініції «професійної підготовки», як-от: формування системи професійних знань, умінь і навичок, а також професійно важливих і соціально значимих якостей особистості, набуття досвіду розв’язання типових професійних задач, формування професійної спрямованості особистості (Е. Зеєр, Г. Красильникова та ін.); процес і результат діяльності, спрямований на оволодіння певним запасом професійних знань, умінь та навичок, якостей особистості, необхідних для успішного виконання професійної діяльності (Н. Ємельянова, Ю. Дорошенко та ін.); процес формування фахівців для певних галузей трудової діяльності з метою набуття професійної освіти, яка у свою чергу, є результатом засвоєння систематизованих знань, умінь, навичок та необхідних особистісно-професійних якостей (Т. Осадча, Н. Хмель та ін.); педагогічний процес формування в майбутніх фахівців спеціальних знань, умінь і навичок, відповідних норм поведінки та професійних якостей, необхідних для продуктивної діяльності (Т. Качеровська та ін..).

Уважаємо, що рефлексивна парадигма, яка інтегрує згадані нами підходи (особистісно орієнтований, культурологічний, системно-діяльнісний, інтегративний, компетентісний) актуалізувалася на запити науки і практики професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасних ВНЗ. Обґрунтування рефлексивної парадигми освіти як особливої інноваційної концепції, що розглядає рефлексію як джерело внутрішнього досвіду та спосіб самопізнання здійснено у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях (Г. Бізяєва, М. Карнелович, А. Карпов,

М. Ліпман, К. Павелків, І. Стеценко, В. Раскалінос та ін.). Науковці відзначають, що рефлексивна парадигма забезпечує усвідомлення суб'єктами освіти способів власної діяльності, вияв смислових особливостей та освітніх здобутків щодо професійного становлення й розвитку. Рефлексія майбутнього фахівця як внутрішня психічна діяльність, спрямована на самопізнання й осмислення ним власних дій і станів, міжособистісних стосунків і спілкування з іншими, оскільки самопізнання є первісним етапом самовдосконалення.

Характеризуючи рефлексивну парадигму освіти, І. Стеценко вказує, що у фокусі освітнього процесу опиняється осягнення внутрішніх відносин досліджуваних предметів, а навчання виступає результатом участі в керованому викладачем дослідному співтоваристві, однією з цілей якого є досягнення розуміння [10]. Усе це забезпечує перехід від пасивних методів навчання до активних, в основі яких творча, пізнавальна активність студентів; єдність методології викладання дисциплін й застосування інноваційних технологій навчання; поглиблення відповідальності й самостійності студентів у здобутті знань у поєднанні з посиленням вимог до формування ключових компетенцій фахівців. Згідно І. Семенова, становлення конкурентоспроможних фахівців передбачає не тільки нарощування професійних знань (освіта, досвід), але і розвиток рефлексивно-творчого потенціалу особистості.

Професійне становлення майбутніх інженерів-будівельників Т. Картель розглядає як продуктивний процес розвитку й саморозвитку його особистості, освоєння й самопроектування професійно орієнтованих видів діяльності, визначення свого місця у світі професії, реалізації себе у професії й самоактуалізації свого потенціалу для досягнення вершин професіоналізму. Професійне становлення майбутнього інженера-будівельника, на думку авторки, постає, з одного боку, як динамічний процес формоутворення особистості, адекватної вимогам професійної діяльності, що передбачає формування професійної спрямованості, професійної свідомості й самосвідомості, професійно важливих якостей, пошук оптимальних способів якісного й творчого виконання професійно значущих видів діяльності відповідно до індивідуально-психологічних особливостей особистості, а з іншого боку – процес удосконалення структури останніх через розв'язання протиріч між актуальним рівнем їх сформованості, соціальною ситуацією й розвивальною провідною діяльністю [5].

Висновки. Отже, спираючись на здійснений теоретичний аналіз, професійну підготовку майбутніх інженерів-будівельників будемо розглядати як процес, що обіймає систему організаційно-методичних заходів, які забезпечують досягнення конкретних цілей і результатів професійно-особистісного формування компетентного фахівця. Розуміння рефлексії як чинника розвитку професіоналізму, що виявляється у здатності суб'єкта до постійного особистісного і професійного самовдосконалення на основі механізмів самоаналізу і саморегуляції засвідчує її поліфункціональність і надає характеру системоутворювального чинника в обґрунтуванні рефлексивної парадигми освіти. Рефлексивна складова професійної підготовки перетворює майбутніх інженерів-будівельників у суб'єктів власної освіти, сприяє формуванню рефлексивного мислення, умінь адекватного вирішення професійних завдань, самостійного та неперервного навчання. Спрямованість нової парадигми освіти на особистість, задоволення її освітніх потреб вимагає створення умов, що забезпечуватимуть майбутнім фахівцям досягнення компетентності у професійній діяльності, відповідного культурного рівня, розвитку потреби до творчості. Ураховуючи, що дослідники пов'язують готовність до професійної діяльності та успішність її виконання із сформованістю рефлексії, у зв'язку з цим набуває актуальності формування рефлексивної культури майбутніх інженерів-будівельників у процесі навчання у ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / авт.-укл. С.У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Журавлев В.И. Взаимосвязь педагогической науки и практики / В.И. Журавлев. − М.: Педагогика, 1988. − 250 с.
3. Зеер Е.Ф. Психология профессионального образования: учебник для студ. учреждений высш. проф. образования [Электронный ресурс] / Е.Ф. Зеер. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М.: Издательский центр «Академия», 2013. – 416 с. – Режим доступа: http://www.koob.ru/zeer/ (дата обращения: 07.08.2013). − Название с экрана.
4. Карпов А. В. Психология рефлексивных механизмов деятельности / А.В. Карпов. – М.: Ин-т психологии РАН, 2004. – 424 с.
5. Картель Т.М. Самостійна робота студентів як умова їх професійного становлення / Т.М. Картель. – [Електронний текст]. – Режим доступу: http://bibl.mk/ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2006/50-37-13.pdf. − Назва з екрану.
6. Козлакова Г.А. Вища технічна освіта (педагогічний, дидактичний і соціально-психологічні аспекти): монографія / Г.А. Козакова, В.К. Марігодов, А.А. Слободянюк. – Севастополь: В-во СевНТУ, 2001. – 268 с.
7. Лебедев О.Е. Компетентностный подход в образовании / О.Е. Лебедев // Школьные технологии. – 2004. – № 5. – С. 3-12.
8. Мышление учителя: личностные механизмы и понятийный аппарат / под ред. Ю.Н. Кулюткина, Г.С. Сухобской. − М.: Педагогика, 1990. − 104 с.
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua. − Назва з екрану.

10. Стеценко И.А. Педагогическая рефлексия: теория и технология развития: монография / Ирина Александровна Стеценко. – Таганрог: Изд-во Таганрог. пед. ин-та, 2003. – 228 с.

Н.Л. СИДОРЧУК. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ-СТРОИТЕЛЕЙ: РЕФЛЕКСИВНАЯ ПАРАДИГМА

Резюме. *В статье представлен теоретический анализ концептуальных основ подготовки будущих специалистов в вузах и обоснование рефлексивной парадигмы профессиональной подготовки будущих инженеров-строителей.*

Ключевые слова: *профессиональная подготовка будущих инженеров-строителей, личностное и профессиональное развитие будущих специалистов, рефлективная парадигма.*

N.L. SYDORCHUK. THE CONCEPTUAL BASES OF FUTURE CIVIL ENGINEERS' PROFESSIONAL TRAINING: REFLEXIVE PARADIGM

The summary. *The article presents the theoretical analysis of the conceptual bases of future specialists' training in universities and the reflexive paradigm's study of future civil engineers.*

Key words: *training of future civil engineers, personal and professional development of future professionals, reflexive paradigm.*

Рекомендовано до друку.
Канд. пед. наук, проф. М.С. Янцур.

Одержано редакцією 11.02.2016 р.

ЗМІСТ

Малафіїк І.В. Життя як спалах зірки. 3
Гладкова В.М. Професійний саморозвиток майбутнього фахівця сфери “Людина-Людина”. 5
Руденко В.М. Зміст технічних дисциплін у контексті системної організації технічного знання. 7
Руденко Н.М. Розвиток інтелектуальних здібностей учнів в умовах “акме-школи”. 11
Нечипорук Л.І., Терешко Л.В. Акмеологічні орієнтири формування соціальної компетентності школярів в загальноосвітніх навчальних закладах. 14
Скрипник Н.С. Методичне забезпечення стимулювання у студентів позитивно-активної мотивації до формування й розвитку суб’єктної позиції. 16
Найда Р.Г. Парадигма життєтворчості в акмеологічному розвитку особистості майбутнього фахівця. 19
Дідик Н.М. Оптимізація розвитку професійно значущих характеристик особистісної зрілості майбутніх психологів під час професійної підготовки. 22
Сойчук Р.Л. До питання формування позитивної національної ідентичності як основи національного самоствердження особистості. 24
Бордюк В.М. Акмеологічний підхід до естетичного виховання студентської молоді. 28
Петрук І.С. Розвиток методичної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів як педагогічна проблема. 31
Сопотницька О.В. Потенціал акмеологічного підходу у формуванні готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. 35
Карпенчук С.Г. Мотивація навчальної діяльності на основі сугестопедичного підходу. 38
Ляска О.П., Істомліна-Напорчук А.Г. Активізація саморозвитку майбутнього інженера-педагога в процесі його професіоналізації засобами педагогічного супроводу. 45
Хатунцева С.М. Самореалізація майбутнього вчителя у процесі формування готовності до самовдосконалення. 50
Шевців М.В. Дидактико-інноваційні методи ефективності викладання базових біологічних дисциплін. 55
Мороз Л.В., Дуброва А.С., Трофімчук В.М. Сугестопедія як метод інтенсивного навчання іноземної мови. 58
Зубрик А.Р. Новітні форми та методи роботи у підготовці фахівців із гуманітарних дисциплін. 61
Остапчук М.В. Принципи сугестопедагогіки у навчанні школярів фізики. 65
Шевченко А.В. Впровадження інтерактивних технологій для формування когнітивно-пізнавального критерію фахової компетентності майбутніх офіцерів тилу. 68
Горопаха Н.М. Використання ідей Марії Монтессорі в екологізації розвивального середовища інклюзивної групи дошкільного закладу. 71
Марченко О.Г. Модель педагогічної системи формування інноваційного освітнього середовища у вищих військових навчальних закладах авіаційного профілю. 75
Полюхович Н.В., Остапчук Н.О. Формування мотивації майбутніх учителів економіки до вивчення інформаційно-комунікаційних технологій. 79
Федорчук В.В., Аліксійчук О.С. Використання інноваційних педагогічних технологій у підготовці майбутніх вчителів музики. 83
Шурин О.І. Особистісно-орієнтований підхід як важлива умова ефективності процесу навчання майбутнього вчителя технологій. 86
Іващенко М.В., Бикова Т.Б. Особливості підвищення ІКТ-компетентності студентів педагогічних вищих навчальних закладів засобами веб-технологій. 89
Лесняк Н.В. Інтегративна мовленнєва складова організації зображувальної діяльності. 93
Дмитришина Н.М. Роль іншомовної комунікативної компетентності у процесі формування конкурентоздатної особистості. 97
Грицай Н.Б. Інноваційні навчальні технології у проведенні екскурсій із біології. 99
Галатюк Т.Ю., Галатюк М.Ю. Методи навчання в контексті розвитку методологічної культури старшокласників під час вивчення природничих предметів. 102
Мардарова І.К. Підготовка вихователів до створення дидактичних відеоматеріалів для дітей дошкільного віку. 105
Богачик М.С. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів англійської мови у контексті компетентнісного підходу. 108
Казначеєва Л.М. Формування та розвиток риторичних навичок студентів в умовах вищої освіти. 111
Семенова О.О. Використання інформаційних технологій у процесі формування креативної компетентності майбутніх педагогів-філологів. 114
Гнедко Н.М. Використання віртуального навчально-контролюючого комплексу в освітньому процесі. 117
Стихун Л.П., Стихун Н.В. Місце та роль театрально-педагогічних інноваційних технологій у творчому розвитку професійної майстерності вчителя. 119
Шутяк В.Г. Підвищення ефективності вивчення дисципліни “Трудове навчання з практикумом” студентами напряму підготовки “Початкова світа”. 123

Колосюк Л.М. Використання варіативного компоненту в навчальних програмах та планах професійного навчання з метою наближення професійно-практичної підготовки до потреб підприємств-замовників кадрів. 127
Когут Н.М. Проблема компетентнісного підходу в підготовці вчителів початкової школи у дослідженнях науковців німецькомовних країн та України. ..... .129
Туровська І.О. Формування мовленнєвої компетентності у студентів-медиків: психологічний аспект. 132
Каштан Н.Б. Використання хмарних технологій в освітньому процесі сучасного навчального закладу. ..... .135
Костолович Т.В. Особливості формування мовної особистості майбутнього філолога. ..... .137
Романюк А.А. Особливості застосування сучасних засобів наочності у початковій школі в контексті нових педагогічних парадигм. 140
Денисюк Л.В., Данілова Н.Р. Інноваційні технології викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у вищих навчальних закладах. 144
Сидорчук Н.Л. Концептуальні основи професійної підготовки майбутніх інженерів-будівельників: рефлексивна парадигма. 147
Відомості про авторів. 151